

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Danijela Kegalj
Zvanje	profesor povijesti i etnologije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Gimnazija Županja
Adresa elektroničke pošte	danijela.kegalj@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Dosje: Boudicca – keltska kraljica na optuženičkoj klupi
Predmet (ili međupredmetna tema)	povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1. razred gimnazije
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV SŠ D.1.2. Učenik analizira utjecaj državnog uređenja na prava i status pojedinca u starome vijeku.

Tijek nastavnog sata	<p>Uvodni dio (5 minuta)</p> <p>Učenici se kroz nekoliko pitanja prisjećaju kada je Rim zavladao Britanijom i kakav su odnos Rimljani imali prema zatečenom stanovništvu u provincijama.</p> <p>Glavni dio sata (30 minuta)</p> <p>Učenici, podijeljeni na 3 skupine: pro, kontra i porota raspravljaju o tome treba li keltsku kraljicu Boudiccu slaviti kao junakinju ili je bila zločinka nad Rimljanima. Iznose stavove obrane i optužbe, a porota na osnovu njihovog elaboriranja donosi odluku i za nju glasuju preko alata Mentimeter.</p> <p>Evaluacija i zaključak– učenici u kraćoj raspravi obrazlažu zaključke skupina, referirajući se posebice na razlike u položaju žena kod Kelta u odnosu na Rimljane, te sagledavajući događaje iz perspektive vremena u kojem su se odvijali. Završni dio predviđen je za kraću izlaznu karticu. (10 minuta)</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Kroz aktivnosti učenici analiziraju odnos Rimljana prema pokorenim narodima u ranom razdoblju Carstva. Koriste se tehničkim konceptima uzroka i posljedica, rada s izvorima, usporedbe i sučeljavanja, kontinuiteta i promjena, prostora i vremena.</p> <p>Nastavnik na početku sata u kratkom uvodu s učenicima opisuje uvjete rimskog osvajanja Britanije, te prava i dužnosti koje su Rimljani dodjeljivali pokorenim narodima. Kratko se dotiče i patrijarhalnog sustava nasljeđivanja kod Rimljana, a o čemu su učili u domeni društvo. Asocijacijama učenike navodi na glavne predodžbe o Keltima koje su Rimljani ostavili u Cezarovim i Tacitovim zapisima te one kako mi danas zamišljamo Kelte. (do 5 minuta)</p> <p>Zatim se preko projektoru projicira fotografija spomenika kraljice Boudicce, uz napomenu da će danas raspravljati o jednom od najpoznatijem slučaju otpora Rimljanima, odnosno pobuni kraljice Boudicce, koju narodi Britanije slave kao nacionalnu junakinju i simbol borbe za pravdu, a koja je za Rimljane bila primjer nelegalne pobunjenice.</p> <p>Učenike zatim nastavnik dijeli u tri skupine (po mogućnosti jednakog broja i nasumce odabrane):</p> <ol style="list-style-type: none">1. skupina predstavlja OPTUŽBU2. skupina predstavlja OBRANU3. skupina predstavlja porotu <p>Nastavnik predstavlja suca, odnosno moderatora.</p> <p>Učenicima se dijeli dosje kraljice Boudicce . Učenici među sobom određuju zastupnika, a zajedno svi raspravljaju na osnovu čega će bazirati svoje teze. Svaki učenik mora sudjelovati u raspravi jednom tezom koju će braniti ili kojom će optuživati.</p> <p>Nakon 15 minuta najdulje svaka skupina izlaže svoje teze. Nakon izlaganja, protuskupina ih smije dodatno ispitivati ili osporavati kroz replike njihovo</p>

	<p>izlaganje. Svaka skupina do 3 minute izlaže i odgovara na replike. Nakon toga, članovi porote se uz pomoć digitalnog alata Mentimetra (kod: 35 27 12) odlučuju koja je skupina bolje obranila teze. (4 – 5 minuta)</p> <p>U završnoj evaluaciji predstavnici svake skupine dodatno elaboriraju zaključke, a nastavnik u vođenoj raspravi s učenicima zaključuje o različitim gledanjima na pojam krivnje iz različitih vremenskih razdoblja i perspektiva. Na kraju ih pita je li im se promijenio pogled na društvo Kelta nakon što su saznali današnje podatke. (oko 5 minuta)</p> <p>Kraćom izlaznom karticom učenici pokazuju koliko su razumjeli tematiku sa sata i evaluiraju rad u skupini. (10 minuta)</p>
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>DOSJE: BOUDICCA</p> <p>OPTUŽENICA: BOUDICCA, KRALJICA ICENA</p> <p>GODINA ROĐENJA: ? 30. g.</p> <p>DATUM SMRTI: -?60.-?61. g.</p> <p>SUPRUG: PRASUTAGUS, KRALJ ICENA</p> <p>DJECA: DVIJE KĆERI</p> <p>https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Boudica_statue,_Westminster_(8433726848).jpg (zadnji posjet: 13.10. 2019.)</p> <p>OPTUŽENA ZA: ODUPIRANJE LEGALNO USPOSTAVLJENOJ RIMSKOJ VLASTI I MASAKRU NAD 70 000 RIMLJANA TE STOGA NE BI TREBALA BITI SLAVLJENA KOD SVOJIH POTOMAKA KAO SIMBOL BORBE ZA PRAVDU I NEOVISNOST. BEZ MUŠKOG NASLJEDNIKA, A PREMA PRAVNOM SUSTAVU RIMA, ICENI SU MORALI PASTI POD RIMSKU VLAST.</p> <p>STAV OBRANE: BRANILA JE LEGALNO PRAVO NA NASLJEĐE DRŽAVE ICENA KOJE JE NJOJ I NJEZINIM KĆERIMA OSTAVIO NJEZIN MUŽ. KORISTILA JE ISTE BRUTALNE METODE KAO I RIMLJANI, ALI ZATO JER SE OSVEĆIVALA ZA NASILJE NAD SVOJIM NARODOM (ŠTO JE I MORALA, KAO LEGALNA NASLJEDNICA PRIJESTOLJA).</p> <p>TUŽITELJ: NAROD RIMSKI</p> <p>BRANITELJ: NAROD KELTSKI</p> <p>DETALJAN OPIS OPTUŽBE I DOKAZA:</p> <p>Boudicca (latinski: Boadicea, velški: Budigg) bila je kraljica Icena, keltskog (britskog) naroda Istočne Engleske, koja se u 1. st. pobunila protiv rimske vlasti. O njezinom životu i pobuni doznajemo od rimskih pisaca Tacita i Dia Kasija. Vjeruje se da je rođena oko 30. godine u imućnoj obitelji u Camulodonumu (današnjem Colchesteru).</p> <p>Poput drugih keltskih žena, Boudicca se obučavala za ratnicu te je poznavala ratne tehnike i uporabu oružja.</p>

Sa 18 godina udala se za Prasutagusa, kralja Icena, naroda Istočne Anglije.

Nakon što su Rimljani osvojili južnu Englesku 43.g., dopustili su Prasutagusu nastavak vladanja. Za svoje nasljednike odredio je svoje dvije kćeri i suprugu.

Međutim, nakon što je Prasutagus umro bez muškog nasljednika, Rimljani su preuzeli vlast nad Icenima zaplijenivši svu imovinu lokalnih upravitelja, kao i same Boudicce i Prasutagusovih kćeri. Da bi dodatno ponizili Icene, javno su razodjenuli i bičevali Boudiccu i silovali joj kćeri pred njezinim očima. Ta zlodjela su posvuda potaknula otpor protiv Rimljana.

Tacit je zabilježio Boudiccinu zakletvu da će se osvetiti: „Ništa nije sigurno pred rimskim ponosom i arogancijom. Oni će oskrnaviti sveto i obeščastiti naše djevice. Pobjediti ili umrijeti, to je ono što ću ja, žena, učiniti.“

Godine 60. ili 61. dok je rimski upravitelj Gaj Svetonije Paulinus vodio pohod na sjever Walesa, Icenici su se pobunili, a pridružila su im se i druga keltska plemena.

Boudiccin ratnici porazili su 9. rimsku i uništili tadašnju prijestolnicu rimske vlasti u Britaniji, Colchester. U pohodu na London i Verulamium (St Albans) tisuće ih je stradalo. Tacit navodi da su, s druge strane, Boudiccinu trupe ubile preko 70 000 Rimljana i njihovih keltskih pristalica, a njihova naselja su spaljena.

Konačno, Boudiccu su porazile Paulinusove trupe u bitci kod Watling Streeta. Puno Brita je poginulo, a Rimljani u svojoj brutalnosti nisu štedjeli žene ni djecu. Za Boudiccu i njezine kćeri se vjeruje da su ispile otrov kako bi izbjegle zarobljavanje.

Mjesto održavanja te posljednje bitke, kao i Boudiccin grob, do danas su nepoznati, no vjeruje se da se dogodilo negdje između Londona i Northhamptonshirea.

Nakon Boudiccin smrti Rimljani su vladali Britanijom do 410. g.

Danas se Boudicca u Britaniji slavi kao nacionalna junakinja i simbol borbe za pravdu i neovisnost, a s njom se poistovjećivala i kraljica Viktorija.

Njoj u čast podignut je spomenik u Westminsteru, autora Thomasa Thornycrofta.

(prijevod i prilagodba. D. Kegalj, prema:

http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/boudicca.shtml (zadnji posjet: 13.10. 2019.)

<https://www.history.com/news/who-was-boudica> (zadnji posjet: 13.10. 2019.)

<https://www.ancient.eu/Boudicca/> (zadnji posjet: 13.10. 2019.)

PRESUDA: BOUDICCA JE ZLOČINKA / JUNAKINJA

OBRAZLOŽENJE:

Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<u>Vrednovanje kao učenje:</u>			
	Ispunjavanje rubrike o radu skupine:			
	STAVITE KVAČICU U RUBRIKU S KOJOM SE NAJVIŠE SLAŽEŠ	POTPUNO SE SLAŽEM	DJELOMIČNO SE SLAŽEM	UOPĆE SE NE SLAŽEM
	AKTIVNO SAM SUDJELOVAO U RADU SKUPINE.			
	ČLANOVI SKUPINE AKTIVNO SU SUDJELOVALI U RADU.			
	ČLANOVI SKUPINE MEĐUSOBNO SU DOBRO SURAĐIVALI I ZAJEDNIČKI DONIJELI ODGOVARAJUĆI ZAKLJUČAK			
	SMATRAM DA JE NAŠA SKUPINA DOBRO OBRANILA ZADANI STAV.			
	NA OVAJ NAČIN SAM VIŠE NAUČIO O OVOJ TEMI NEGO DA SAM SAMO PROČITAO TEKST I ODGOVORIO NA PITANJA.			
MOJ PRIJEDLOG ZA POBOLJŠANJE RADA U SKUPINI SLJEDEĆI PUT:				
<u>Vrednovanje za učenje:</u>				
Ispunjavanje izlazne kartice na kraju sata: izrada lente vremena i Vennovog dijagrama				
Na crti vremena istakni najvažnije događaje u Boudiccinoj biografiji.				
<hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 0;"/> <div style="text-align: right; margin-right: 20px;">></div>				
Pomoću Vennovog dijagrama prikaži sličnosti i razlike u rimskom i keltskom pravnom sustavu, a o kojima si naučio/la tijekom ovog nastavnog sata.				
				

<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p><u>Postavljanje ključnog pitanja:</u> Je li Boudicca zločinka ili junakinja?</p> <p>Tijekom rada na analizi tekstova, afirmativna i negacijska skupina trebaju razdvojiti razloge koji potkrjepljuju njihove stavove od onih kojih negiraju.</p> <p>Trebaju predvidjeti koja bi pitanja mogla suprotna strana postaviti i kako na njih reagirati u obrani.</p> <p>Tijekom evaluacije i vođene rasprave učenike treba poticati na razmatranje ovih pitanja:</p> <p>Koliko su Kelti bili demokratičniji od Rimljana u odnosu prema ženama? Koji dijelovi teksta to potvrđuju?</p> <p>Iz današnje perspektive, koliko je Boudicca imala prava poput današnjih žena?</p> <p>Što je u postupcima Rimljana i Boudicce iz današnje perspektive za osudu, a što je prihvatljivo ponašanje?</p> <p>Ako se prisjetiš vremena u kojem je vladala kraljica Viktorija, možeš li odgovoriti zašto je kraljica Viktorija baš Boudiccu smatrala svojom inspiracijom?</p> <p>Smatra li netko da Boudicca nije bila ni junakinja ni zločinka? Može li to obrazložiti?</p>
<p>DODATNI ELEMENTI¹</p>	
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: UČITI KAKO UČITI https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html uku A.4/5.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.4. Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.</p> <p>OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html osr B 4.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova / postupaka / izbora. osr B 4.2. Suradnički uči i radi u timu. osr B 4.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje</p> <p>GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_217.html goo A.4.3. Promiče ljudska prava. goo A.4.4. Promiče ravnopravnost spolova.</p> <p>PODUZETNIŠTVO https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_157.html pod B.4.2. Planira i upravlja aktivnostima</p> <p>UPORABA INFORMATIČKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

	<p>HRVATSKI JEZIK https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>SŠ HJ B.1.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.</p> <p>(zadnji posjet kod svih očekivanja i predmetnih korelacija 13. 10. 2019.)</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Rasprava debatnog tipa (korelacija s Hrvatskim Jezikom)</p> <p>Rad preko tableta/pametnog telefona na glasanju (korelacija s Informatikom)</p> <p>Korištenja izvora na engleskom jeziku (korelacija s Engleskim jezikom)</p>
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Povećati font slova za slabovidne učenike. Učenici s ADHD-om mogu biti odgovorni za praćenje tijeka vremena, distribuciju tekstualnog materijala, prezentaciju rezultata preko računala i projektora.</p> <p>Izrazito introvertirane učenike ili učenike s disleksijom/disgrafijom može se uključiti u rad porote jer na taj način slušnim putem i uz minimalnu tekstualnu komunikaciju (prilikom glasanja) mogu percipirati i analizirati izloženo.</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Darovite učenike se može odrediti za vođe timova ili glavne analitičare izvora.</p> <p>Oni koji su vrsni u poznavanju engleskog jezika mogu pomoći pri prevodenju tekstova/videoa.</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>www.menti.com kod: 352712 (zadnji posjet: 13. 10. 2019)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=AOUF-mceJiM#action=share (zadnji posjet: 13.10. 2019.)</p>

Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/boudicca.shtml (zadnji posjet: 13.10. 2019.)</p> <p>https://www.history.com/news/who-was-boudica (zadnji posjet: 13.10. 2019.)</p> <p>https://www.ancient.eu/Boudicca/ (zadnji posjet: 13.10. 2019.)</p>
---	--